

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. lapkričio 18 d. Nr. 21RE3-216 (AG3-186/25-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja), Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Šiaulių rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja X. Y. (toliau – ir pareiškėja) 2025 m. spalio 20 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijai (toliau – LAGK) pateikė skundą „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Eismo saugumo komisijos sprendimo“ (toliau – skundas), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė arba Administracija) 2025 m. spalio 16 d. raštą Nr. SG-1129(3.3Mr) „Dėl greičio ribojimo kalnelių įrengimo“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti instituciją per LAGK nustatytą terminą priimti naują teisės aktus atitinkantį sprendimą.

Skunde nurodyta, kad ginčas kilo dėl Administracijos Eismo saugumo komisijos (toliau – ESK) sprendimo, kuriuo nebuvo pritarta greičio ribojimo kalnelių įrengimui [duomenys neskelbtini] gatvėje [duomenys neskelbtini].

Pareiškėja nurodo, kad Komisijos (*Komisijos pastaba – Eismo saugumo komisijos*) Rašte nurodyta, kad dėl kelio dangos techninių savybių greitį ribojančius kalnelius įrengti sudėtinga ir kad gyventojams neiškomunikuota dėl triukšmo ir vibracijos. Tačiau nenurodyta, kokie konkrečiai techniniai duomenys ar ekspertų išvados pagrindžia šį teiginį. Pažymi, kad kelias prieš keletą metų yra naujai išasfaltuotas. Nurodo, kad pagal Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnio 5 dalį išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečius teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Teigia, kad šiuo atveju nėra nurodyti teisiniai ir faktiniai įrodymai, sprendimas laikytinas nepakankamai pagrįstu.

Pareiškėjos teigimu [duomenys neskelbtini] gatvėje eismas intensyvus, o transporto priemonės dažnai viršija leistiną greitį. Gatvėje gyvena šeimos su vaikais, todėl eismo saugumo priemonės yra būtinos. Pagal Kelių eismo saugumo įstatymo 3 straipsnio ir Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktą savivaldybė privalo imtis priemonių, užtikrinančių eismo dalyvių saugumą vietinės reikšmės keliuose.

Skunde nurodyta, kad priimant šį administracinį sprendimą buvo ignoruota gyventojų nuomonė. Nors Rašte minima, kad „gyventojams neiškomunikuota apie kalnelių poveikį“, tačiau, pareiškėjos teigimu, tai yra netiesa, nes būtent patys gyventojai inicijavo prašymą ir yra informuoti apie galimą triukšmą. Gyventojai sutinka su papildomu triukšmu, nes visų svarbiausia yra žmonių saugumas.

Skunde pareiškėja taip pat pažymi, kad jei kalnelių įrengimas yra techniškai sudėtingas, turėjo būti įvertintos alternatyvios eismo saugumo priemonės (pvz. ženklavimas „Atsargiai! Vaikai“, gyvenamosios zonos ženklas, STOP ženklas ar kt.), tačiau tai nebuvo padaryta.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodyta, kad pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Savivaldos įstatymas) 6 straipsnio 32 punkto nuostatas savivaldybė atlieka savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo funkcijas. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo įstatymas) 4 straipsnyje reglamentuoti eismo saugumo užtikrinimo principai. Šio įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3 punktas numato, kad savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, užtikrindamas eismo saugumą, sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose. To paties įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodyta, kad savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinį organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus.

Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. M-476 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ (viešai skelbiama savivaldybės interneto svetainėje <http://195.182.89.44/aktai/document/60096>) buvo sudaryta Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisija ir patvirtinti jos veiklos nuostatai (toliau – ESK nuostatai).

ESK nuostatai reglamentuoja Šiaulių rajono savivaldybės ESK funkcijas, sudarymo, darbo organizavimo tvarką, teises ir pareigas, atsakomybę. Nuostatų II skyriuje įvardytos ESK funkcijos. Viena iš funkcijų yra fizinių bei juridinių asmenų pateiktų skundų, pasiūlymų, susijusių su saugaus eismo organizavimu Savivaldybės vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, svarstymas ir nagrinėjimas ir priimtų sprendimų pateikimas Merui (8 punktas).

ESK gavo pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 23 d. prašymą „Dėl greičio ribojimo kalnelių įrengimo [duomenys neskelbtini] gatvėje, [duomenys neskelbtini]“ (toliau – prašymas), kuris buvo nagrinėtas 2025 m. spalio 6 d. ESK posėdyje. Atsakovė nurodo, kad sprendimas nepritari greitį ribojančių kalnelių įrengimui buvo priimtas įvertinus esamą kelių dangos būklę ir techninius parametrus (kelias iš minkšto asfalto), galimą poveikį aplinkiniams gyventojams (triukšmas, vibracija), teisės aktų reikalavimus ir techninius standartus. ESK atliko vertinimą pagal kompetenciją, sprendimas priimtas balsų dauguma, todėl procedūriniai reikalavimai buvo įvykdyti tinkamai.

Dėl pareiškėjos skundo teiginio, kad skundžiamame Rašte trūksta motyvų, neva ESK turėjo nurodyti visus techninius duomenis ir ekspertų išvadas, todėl atsakymas yra neišsamus, atsakovė nurodo, kad ne kiekvienas gyventojas turi inžinerinių žinių, todėl perteklinis techninis argumentų išdėstymas pareiškėjai būtų nesuprantamas. ESK priima sprendimus pagal iš anksto nustatytą darbotvarkę ir turimus resursus. Kiekvieno prašymo nagrinėjimo atvejis, detalizuojant visų posėdyje aptariamų kelių techninius parametrus, eismo intensyvumo ar kitų aplinkybių rašytinę analizę neproporcingai apsunkintų ESK darbą. ESK sudėtyje yra įvairių sričių ekspertai, kurie pateikia žodines ekspertines išvadas, atsižvelgiant į posėdžio metu analizuojamus klausimus, ir šių išvadų pagrindu yra priimami sprendimai. Pažymi, kad pareiškėjai informacija buvo pateikta taip, kaip reikalauja gero administravimo principas – aiškiai, glaustai ir suprantamai. ESK neprivalo gyventojams teikti detalių techninių išvadų ar skaičiavimų, jeigu tai nėra būtina sprendimo esmės supratimui.

Dėl pareiškėjos skunde nurodytų argumentų, kad gatvėje yra intensyvus eismas, dažnai viršijamas leistinas greitis, be to, šalia gatvės gyvena šeimos su vaikais, todėl būtinos eismo saugumo priemonės, todėl greitį ribojantys kalneliai yra būtini užtikrinti eismo saugumą, atsakovė pažymi, kad pareiškėja nepagrindžia, kodėl būtent ši priemonė yra proporcinga ir neišvengiama. ESK, nagrinėdama prašymus, vadovaujasi proporcingumo principu: parenkamos tik tokios priemonės, kurios yra tinkamos, būtinos ir mažiausiai ribojančios. Pareiškėja savo prašyme nenurodo faktinių

duomenų, kurie leistų daryti išvadą, kad greitį ribojantys kalneliai yra vienintelė ar pagrįsta priemonė. ESK posėdyje buvo nustatyta, kad per metus prašymo gatvėje buvo fiksuojamas tik vienas eismo įvykis.

Atsiliepime nurodyta, kad gyvenamojoje vietovėje jau galioja Kelių eismo taisyklėse nustatytas greičio ribojimas, kuris pats savaime yra eismo saugumo priemonė. Vairuotojų pareiga laikytis taisyklių kyla iš įstatymo, o ne iš papildomų fizinių kliūčių ar techninių priemonių įrengimo. Jokie papildomi apribojimai negali garantuoti, kad asmenys, sąmoningai nesilaikantys Kelių eismo taisyklių, pradės jų laikytis tik dėl įrengtos priemonės. Tiek kelio ženklai, tiek inžinerinės priemonės negali pakeisti vairuotojų atsakomybės, kultūros ar sąmoningumo.

Gyventojų prašyme minimas argumentas, kad gatvėje gyvena šeimos su mažamečiais vaikais, suprantamas kaip rūpestis, tačiau tokia aplinkybė nelemia teisės aktų keitimo ar eismo infrastruktūros modifikavimo. Vairuotojų elgesys negali būti reguliuojamas remiantis emocijomis ar subjektyviais gyventojų išpūdžiais apie eismą. Eismo saugumo klausimai sprendžiami remiantis objektyviais kriterijais – eismo intensyvumo matavimais, avaringumo duomenimis, techninėmis įrengimo galimybėmis ir poveikio aplinkiniams įvertinimu.

Pareiškėjos prašymas buvo vertinamas ne pagal emocinį aspektą („gyvena šeimos su vaikais, todėl eismo saugumo priemonės yra būtinos“), o pagal tai, ar prašoma priemonė yra pagrįsta, būtina, techniškai galima ir proporcinga. Šiuo atveju tokios sąlygos nenustatytos.

Atsakovė paaiškina, kad pareiškėjos pateikti gyventojų parašai, renkami siekiant įrengti greitį ribojančius kalnelius, patvirtina prašymo iniciatyvos palaikymą, tačiau tai nėra sutikimai įrengti technines eismo saugumo priemones prie konkretaus gyvenamojo namo (ar gyvenamųjų namų). Pagal savivaldybės taikomas praktikas (ir siekiant išvengti ginčų ateityje), prieš įrengiant greičio ribojimo kalnelius prie konkretaus sklypo privaloma turėti tiesiogiai įtakos patirsiančių namų gyventojų rašytinius sutikimus. Šiuo atveju tokie sutikimai nebuvo pateikti. ESK atsižvelgė į faktą, kad greitį ribojantys kalneliai sukelia intensyvesnę triukšmą ir vibraciją, kuri jaučiama netoli gyvenamųjų namų. Todėl tokia priemonė priimama tik tada, kai jos įrengimui turi aiškiai išreikštą pritarimą greta tokių kalnelių gyvenantys gyventojai ir kai leidžia kelio konstrukcija. Atsižvelgiant į tai, kad prie prašymo sutikimai nebuvo pridėti, ESK vertino, kad gyventojai nėra supažindinti su keliamomis vibracijomis ir triukšmo lygiu, kai šalia jų namų įrengti greitį ribojantys kalneliai.

Atsižvelgiant į atsiliepime išdėstytas aplinkybes, atsakovė laikosi pozicijos, kad pareiškėjos prašymas ESK išspręstas išsamiai, remiantis teisės aktų reikalavimais, įvertinus techninius parametrus ir kitas aplinkybes, todėl prašoma skundo netenkinti.

Skundas tenkintinas.

Ginčas administracinėje byloje kilo dėl Administracijos Rašto, kuriuo buvo atsisakyta pritarti greitį ribojančių kalnelių įrengimui, teisėtumo.

Iš į bylą pateiktų rašytinių įrodymų nustatyta, kad 2025 m. rugsėjo 23 d. pareiškėja pateikė prašymą, kuriuo prašė [duomenys neskelbtini] gatvėje, [duomenys neskelbtini], įrengti greičio ribojimo kalnelius arba kitas efektyvias priemones, padedančias sumažinti transporto priemonių greitį. Kartu su prašymu pareiškėja pateikė gyventojų paraiškų rinkimo blanką „Dėl greičio ribojimo kalnelių įrengimo [duomenys neskelbtini]“ (toliau – gyventojų sutikimas), kuriame nurodyta, kad „mes, žemiau pasirašę [duomenys neskelbtini] gatvės gyventojai, reiškiamo susirūpinimą dėl nuolat viršijamo leistino greičio šioje gyvenamojoje teritorijoje. Atsižvelgdami į gyventojų ir vaikų saugumą, palaikome prašymą Šiaulių rajono savivaldybei įrengti greičio ribojimo kalnelius [duomenys neskelbtini].“ Šį sutikimą pasirašė keturiolika [duomenys neskelbtini] gatvės gyventojų.

Pareiškėjos prašymas buvo svarstytas 2025 m. spalio 6 d. ESK posėdyje, kuriame vienbalsiai buvo nuspręsta nepritarti greitį ribojančių kalnelių įrengimui [duomenys neskelbtini] gatvėje.

Skundžiamu Raštu pareiškėja buvo informuota apie ESK nutarimą ir nurodyti posėdžio metu išdėstyti motyvai – dėl kelio dangos techninių savybių greitį ribojančius kalnelius įrengti sudėtinga; gyventojams neiškomunikuota, kad kalneliai kelia triukšmą ir vibraciją, taip pat, kad Šiaulių rajono savivaldybės merui pateiktas siūlymas įpareigoti seniūną pabendrauti su autoserviso administracija, gyventojams išaiškinti dėl kalnelių įrengimo keliamo triukšmo ir vibracijos.

Pareiškėja nesutinka su skundžiamu Raštu, nes, jos vertinimu, šis administracinis sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, neužtikrinamas viešasis interesas ir eismo saugumas, ignoruojama gyventojų nuomonė, nebuvo apsvarstytos kitos galimos eismo saugumo alternatyvos. Atsakovė laikosi pozicijos, kad prašymas buvo išnagrinėtas išsamiai ir tinkamai, priimtas administracinis sprendimas yra teisėtas, todėl nėra pagrindo jį naikinti.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje laikomasi pozicijos, kad VAI nėra nustatyta, keliuose rašytiniuose dokumentuose turi būti išdėstytas individualaus administracinio akto pagrindimas (jo turinys) ir pats sprendimas dėl nustatytų ar suteiktų teisių, t. y. nereikalaujama, kad individualus administracinis aktas būtų surašytas vientisame dokumente (žr., pvz., 2011 m. birželio 27 d. sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A-556-336/2011). Tokiu atveju individualaus administracinio akto įžanginėje dalyje pakanka nurodyti tuos procedūrinius dokumentus, kurių pagrindu priimtas individualus administracinis aktas, ir juos pridėti prie šio akto. Individualaus administracinio akto įžanginėje dalyje nurodyti procedūriniai dokumentai yra to individualaus akto sudėtinė (motyvuojamoji) dalis (žr., pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A-822-1440/2014; 2015 m. balandžio 9 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-410-552/2015; ir kt.). Atsižvelgiant į minėtą LVAT aiškinimą, Komisija sprendžia, jog Raštas ir ESK protokolas laikytini vientisu administraciniu sprendimu (toliau – Sprendimas).

Priimdama skundžiamą Sprendimą atsakovė veikė kaip viešojo administravimo subjektas, todėl privalėjo vadovautis iš gero administravimo principo kylančiais imperatyvais, iš kurių išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. VAI 10 straipsnio 5 dalimi siekiama užtikrinti, jog asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai ir motyvai, todėl Komisija šioje byloje spęs, ar skundžiamas atsakovės Sprendimas atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies nustatytus administraciniam sprendimui taikytinus reikalavimus. VAI 3 straipsnio 5 punkte nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje be kita ko, vadovaujasi ir išsamumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja: Lietuvos Respublikos kelių įstatymas (toliau – Kelių įstatymas), Saugaus eismo įstatymas, Savivaldos įstatymas, viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros 2024 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. 2-147 „Dėl inžinerinių eismo saugumo priemonių įgyvendinimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), ESK nuostatai.

Kelių įstatymo 19 straipsnio („Saugaus eismo užtikrinimas ir jo priežiūra“) 1 dalyje nustatyta, kad saugaus eismo keliais reikalavimus reglamentuoja Saugaus eismo įstatymas ir kiti teisės aktai. To paties 19 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad saugaus eismo priemonės įgyvendinamos projektuojant, tiesiant, statant, rekonstruojant, taisant (remontuojant) ir prižiūrint kelius vadovaujantis Lietuvos kelių projektavimo normatyviniais dokumentais, Lietuvos Respublikos standartais ir kitais normatyviniais statybos techniniais dokumentais.

Savivaldos įstatyme įtvirtinta, kad viena iš savarankiškujų savivaldybių funkcijų yra savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas (6 straipsnio 1 dalies 32 punktas). Pagal to paties įstatymo 11 straipsnio 1 dalį, savivaldybės ar kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys – kelių savininkai ar valdytojai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones.

Eismo saugumo komisijų paskirtis yra aiškiai apibrėžta teisės aktuose, t. y. Saugaus eismo įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad eismo saugumo komisija yra vienas iš savivaldybės kuriojamų subjektų, sprendžiančių įvairius su eismo saugumu susijusius klausimus ir koordinuojančių saugaus eismo priemones. ESK nuostatų 4 punkte suformuluotos ESK funkcijos, kurios suponuoja esminį ir pagrindinį ESK tikslą – užtikrinti saugų eismą Šiaulių rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse. Viena iš ESK funkcijų, nustatyta 4.8 papunktyje, yra svarstyti

ir nagrinėti pateiktus fizinių bei juridinių asmenų skundus, pasiūlymus, susijusius su saugaus eismo organizavimu vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, ir priimtus sprendimus pateikti Merui.

Rekomendacijose yra pateikiami inžinerinių eismo saugumo priemonių taikymo ir projektavimo principai (1 punktą). Rekomendacijos taikomos Lietuvos valstybinės reikšmės keliuose, vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse (2 punktą). Rekomendacijų 4.1 papunktyje įtvirtinta, kad inžinerinė eismo saugumo priemonė yra kelių inžinerijos statinys, įrenginys ar jo savybės, kurios padeda užtikrinti nustatyto greičio režimo laikymąsi, didina eismo dalyvių saugumą, sumažina eismo įvykių riziką ar (ir) palengvina eismo įvykių pasekmes. Greičio mažinimo kalnelis yra iškilioji greičio valdymo priemonė, įrengta skersai važiuojamosios dalies kaip dirbtinis kelio ar gatvės dangos iškilimas (4.2 papunktis). Greičio mažinimo kalnelių taikymo ir projektavimo principai turi tenkinti Rekomendacijų IV skyriaus „Eismo saugumo priemonių taikymas“, VI skyriaus „Iškiliosios greičio valdymo priemonės“ nuostatas ir šiame skirsnyje pateiktus reikalavimus (Rekomendacijų 127 straipsnis).

Kaip matyti iš Rašto ir į bylą pateikto ESK protokolo, atsakovė nurodė du motyvus, kodėl ESK nepritaria greitį ribojančių kalnelių įrengimui [duomenys neskelbtini]: 1) tai padaryti sudėtinga dėl kelio dangos techninių savybių; 2) gyventojams neiškomunikuota, kad kalneliai kelia triukšmą ir vibraciją.

Dėl kelio techninių savybių.

Atsiliepime atsakovė nurodė, kad „ESK neprivalo gyventojams teikti detalių techninių išvadų ar skaičiavimų, jeigu tai nėra būtina sprendimo esmės supratimui“, tačiau Komisija pažymi, kad administracinio sprendimo teisinis bei faktinis pagrindas ir motyvai turi būti išaiškinti ir suprantami besikreipiančiam asmeniui. Komisija sutinka, kad nėra būtina pateikti detalių techninių išvadų ar skaičiavimų, tačiau prašymą pateikusiam asmeniui turi būti tinkamai paaiškinta, kodėl tokios priemonės įrengimas nėra galimas. Atsakovės argumentą, kad įrengti greitį ribojančius kalnelius yra sudėtinga dėl kelio dangos techninių savybių, Komisija laiko nepakankamu, kadangi skundžiamame Sprendime nėra paaiškinta, kuo [duomenys neskelbtini] gatvės danga ar techninės savybės yra ypatingos, kad šioje gatvėje nebūtų galima įrengti prašomos greičio ribojimo priemonės. Atkreiptinas dėmesys, kad tik atsiliepime buvo nurodyta, kad „kelias iš minkšto asfalto“, o Rašte apsiribota tik lakoniška informacija, kad negalima įrengti dėl „kelio dangos techninių savybių“. Komisija nesutinka ir su atsakovės vertinimu, kad „ne kiekvienas gyventojas turi inžinerinių žinių, todėl perteklinis techninis argumentų išdėstymas pareiškėjai būtų nesuprantamas“, nes besikreipiančių asmenų turimos žinios negali turėti įtakos administracinio sprendimo turiniui. LVAT praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad gero administravimo (atsakingo valdymo) principas apima ir asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą. Viešojo administravimo subjekto aktas, stokojantis informacijos, prasilenkia su gero viešojo administravimo principu (LVAT 2012 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-1750/2012). Atsiliepime atsakovė taip pat nurodo, kad kiekvieno prašymo nagrinėjimo atvejis, detalizuojant visų posėdyje aptariamų kelių techninius parametrus, eismo intensyvumo ar kitų aplinkybių rašytinę analizę neproporcingai apsunkintų ESK darbą, o gero administravimo principas reikalauja pareiškėjai atsakyti aiškiai, glaustai ir suprantamai, tačiau Komisijos vertinimu, tai neatleidžia atsakovės nuo pareigos pateikti tokią informaciją, iš kurios būtų aiškūs priimto administracinio sprendimo motyvai ir teisinis pagrindas ne tik viešojo administravimo subjektui, bet ir asmeniui, kuriam adresuotas administracinis sprendimas.

Dėl gyventojų sutikimo.

Atsakovės teigimu, ESK atsižvelgė į faktą, kad greitį ribojantys kalneliai sukelia intensyvesnį triukšmą transporto priemonėms važiuojant per kalnelius, vibraciją, kuri jaučiama netoli gyvenamųjų namų. Iš skundžiamo administracinio Sprendimo nėra aišku, koku pagrindu atsakovė daro išvadą, kad gyventojams nėra žinoma ir suprantama dėl padidėjusio triukšmo ir vibracijos. Komisijos vertinimu, antrasis atsakovės nurodytas motyvas, kad negalima įrengti greitį ribojančių kalnelių, nes

gyventojams nėra iškomunikuota dėl kalnelių keliamo triukšmo ir vibracijos, yra deklaratyvus ir nepagrįstas.

Atsiliepime atsakovė dėsto, kad „pagal savivaldybėse taikomas praktikas (ir siekiant išvengti ginčų ateityje), prieš įrengiant kalnelį prie konkretaus sklypo privaloma turėti tiesiogiai įtakos patirsiančių namų gyventojų rašytinius sutikimus. Šiuo atveju tokie sutikimai nebuvo pateikti“. Komisija atkreipia dėmesį, kad pareiškėja kartu su prašymu pateikė trylikos [duomenys neskelbtini] gatvės gyventojų, gyvenančių atkarpoje, kurioje ir prašoma įrengti greitį ribojančius kalnelius, parašus (minėta, gyventojų sutikimas). Šiame sutikime nurodyta, kad „palaikome prašymą Šiaulių rajono savivaldybei įrengti greičio ribojimo kalnelius [duomenys neskelbtini]“. Iš skundžiamo Rašto turinio nėra aišku, kodėl šis sutikimas yra netinkamas. Atsiliepime atsakovė išsamiau pasisako apie gyventojų pateiktų sutikimų tinkamumą sprendžiant panašaus pobūdžio klausimus, tačiau Komisija pažymi, kad nėra duomenų, jog kartu su prašymu pateiktas gyventojų sutikimas atsakovės buvo įvertintas. Priešingai, atsakovė vietoj to, kad skundžiamame Rašte būtų pasisakiusi, kodėl pateiktas sutikimas nėra tinkamas, paaiškinusi, koks pritarimas/sutikimas būtų laikomas „aiškiai išreikštu“, atsiliepime nurodė, kad „<...> Atsižvelgiant į tai, kad prie prašymo sutikimai nebuvo pridėti, ESK vertino, kad gyventojai nėra supažindinti su keliamomis vibracijomis ir triukšmo lygiu, kai šalia jų namų įrengti greitį ribojantys kalneliai.“

Pažymėtina ir tai, kad LVAT laikosi nuoseklios pozicijos, kad atsiliepime nurodyti papildomi argumentai negali būti laikomi skundžiamo akto motyvuojamąja dalimi, ir nedaro įtakos nemotyvuoto ginčijamo akto pripažinimui teisėtu (žr., pvz. LVAT 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015; 2015 m. kovo 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015).

Nors iš gyventojų sutikimo turinio ir nėra aišku, ar visiems jį pasirašiusiems gyventojams yra žinomos ir suprantamos greičio ribojimo kalnelių įrengimo pasekmės, tačiau, Komisijos vertinimu, atsakovės argumentas, kad „gyventojams neiškomunikuota dėl padidėjusio triukšmo ir vibracijos“, yra nepagrįstas ir konstatuotas neįvertinus faktinių aplinkybių.

Dėl alternatyvių saugaus eismo priemonių taikymo.

Iš pareiškėjos prašymo turinio galima suprasti, kad pareiškėja prašė įrengti [duomenys neskelbtini] gatvėje greičio ribojimo kalnelius arba „kitas efektyvias priemones, padedančias sumažinti transporto priemonių greitį“. Nors atsiliepime atsakovė teigia, kad pareiškėja nepagrindė, kodėl būtent greičio ribojimo kalneliai, kaip eismo saugumo užtikrinimo priemonė, yra proporcinga ir neišvengiama ir nenurodė faktinių duomenų, kurie leistų daryti išvadą, kad greitį ribojantys kalneliai yra vienintelė ar pagrįsta priemonė, o „<...>ESK, nagrinėdama prašymus, vadovaujasi proporcingumo principu: parenkamos tik tokios priemonės, kurios yra tinkamos, būtinos ir mažiausiai ribojančios“, Komisija pažymi, kad skundžiamame Sprendime dėl alternatyvių greičio saugumo priemonių įrengimo nėra pasisakyta, todėl nėra aišku, kodėl nėra galima įrengti jokių kitų eismo saugumo užtikrinimo priemonių. ESK pasiūlymas Šiaulių rajono merui įpareigoti seniūną „pabendrauti su autoserviso administracija“ nėra tinkama alternatyva išspręsti eismo saugumo klausimus [duomenys neskelbtini] gatvėje.

Atsiliepime nurodyta, kad gyvenamojoje vietovėje jau galioja Kelių eismo taisyklėse nustatytas greičio ribojimas, kuris pats savaime yra eismo saugumo priemonė. Vairuotojų pareiga laikytis taisyklių kyla iš įstatymo, o ne iš papildomų fizinių kliūčių ar techninių priemonių įrengimo. Jokie papildomi apribojimai negali garantuoti, kad asmenys, sąmoningai nesilaikantys Kelių eismo taisyklių, pradės jų laikytis tik dėl įrengtos priemonės. Tiek kelio ženklai, tiek inžinerinės priemonės negali pakeisti vairuotojo atsakomybės, kultūros ar sąmoningumo. Komisija nesutinka su tokiu atsakovės vertinimu. Byloje nėra ginčo, kad [duomenys neskelbtini] gatvė priklauso Šiaulių rajono savivaldybei, todėl Administracijos pareiga užtikrinti [duomenys neskelbtini] gatvėje saugias eismo sąlygas, įgyvendinant eismo saugumo priemones ir, esant būtinybei, imtis priemonių dėl eismo struktūros modifikavimo, o nepasikliauti vairuotojų atsakomybe, kultūra ar sąmoningumu. Nors, kaip jau buvo minėta, atsakovė atsiliepime nurodė, kad „eismo saugumo klausimai sprendžiami remiantis objektyviais kriterijais – eismo intensyvumo matavimais, avaringumo duomenimis, techninėmis

įrengimo galimybėmis ir poveikio aplinkiniams įvertinimu ir kad dėl to pareiškėjos prašymas buvo vertinamas ne pagal emocinį aspektą („gyvena šeimos su vaikais, todėl eismo saugumo priemonės yra būtinos“), o pagal tai, ar prašoma priemonė yra pagrįsta, būtina, techniškai galima ir proporcinga. Šiuo atveju tokios sąlygos nenustatytos.“, Komisija pažymi, kad iš priimto administracinio Sprendimo nėra aiškios sąlygos, kurios, jeigu negalima įrengti greitį ribojančių kalnelių, trukdo įrengti kitas, mažiau eismą ribojančias (arba gyventojų triukšmą ir vibraciją įtakojančias) saugumo priemones. Jeigu eismo saugumo priemonių įrengimas yra negalimas ar neproporcingai ribojantis eismą, besikreipiančiam asmeniui turi būti motyvuotai paaiškinama ir teisiškai pagrįsta, kodėl negalima to padaryti ar kokios sąlygos turi būti įvykdytos, kad prašymą būtų galima išpildyti. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas.

Eismo saugumo komisijų paskirtis yra aiškiai apibrėžta teisės aktuose – ESK yra vienas iš savivaldybės kuruojamų subjektų, sprendžiančių įvairius su eismo saugumu susijusius klausimus ir koordinuojančių saugaus eismo priemones (Saugaus eismo įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 2 punktas). Pareiškėja tiek prašyme, tiek skunde Komisijai išryškino esmines problemas, susijusias su viešuoju interesu – pavojus gyventojų saugumui ir sveikatai dėl neefektyvaus eismo saugumo užtikrinimo ginčo gatvėje. Komisija pažymi, kad eismo saugumo užtikrinimas yra viešojo intereso įgyvendinimas ir vertina, kad Administracija šiuo atveju turėjo dėti visas pastangas užtikrinant viešąjį interesą, faktiškai įsitikinant, ar tikrai ginčo gatvėje nėra galimybės įrengti greičio ribojimo kalnelių ar kitų eismo saugumo priemonių, ar šiuo metu įrengtos priemonės yra tikrai efektyvios ir pakankamos. Atsakovės pareiga motyvuoti administracinį sprendimą reiškia institucijos pareigą pagrįsti sprendimą tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, argumentus, įrodymus, lėmusius atitinkamo sprendimo priėmimą. Tokie faktiniai argumentai turi būti nurodyti administraciniame sprendime, tačiau nei Rašte, nei ESK protokole teisiniais argumentais ir faktiniais duomenimis pagrįstų motyvų, kodėl pareiškėjos prašymas negali būti patenkintas, Komisija nenustatė. Nors atsakovė atsiliepime nurodė, kad eismo saugumo klausimai sprendžiami remiantis objektyviais kriterijais – eismo intensyvumo matavimais, avaringumo duomenimis, techninėmis įrengimo galimybėmis ir poveikio aplinkiniams įvertinimu, Komisijos vertinimu, atsakovė to nepadarė.

Įvertinusi skundžiamo Rašto turinį Komisija sprendžia, kad Raštas neatitinka aukščiau paminėtų jam keliamų reikalavimų turinio aspektu – Rašte nėra nurodyta teisinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis pareiškėjos prašymas išnagrinėtas ir priimtas sprendimas neįrengti prašomų greitį ribojančių priemonių – kalnelių, taip pat nėra nurodyta pakankama argumentacija, aiškūs motyvai priimto administracinio Sprendimo pagrindimui.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Sprendimas nėra pagrįstas faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, ginčo santykį reglamentuojančių teisės aktų normomis, kas iš esmės sutrukdė pareiškėjai suprasti kilusios teisinio santykio turinį, jos teisių ir pareigų apimtį. Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5-6 punktuose numatytų reikalavimų administraciniam sprendimui, todėl naikintinas kaip nepagrįstas, o atsakovė įpareigotina iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Komisija pažymi, jog sprendimas, kuriuo buvo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis aktas, nereiškia, jog viešojo administravimo subjektas neturi teisės priimti tokias pačias teises pasekmes pareiškėjai sukeltą sprendimą – viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti teisingai ir aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo teisiniai bei faktiniai pagrindai bei motyvai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. Y. skundą tenkinti.

Panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2025 m. spalio 16 d. raštą Nr. SG-1129(3.3 Mr) „Dėl greičio ribojimo kalnelių įrengimo“ ir įpareigoti Šiaulių rajono savivaldybės

administraciją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 23 d. prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė